

Treći susret andragoga Srbije: „Andragoški dan 3“

Klub studenata andragogije, Katedra za andragogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu, Institut za pedagogiju i andragogiju i Društvo za obrazovanje odraslih organizovali su 25. i 26. decembra 2010. godine na Filozofskom fakultetu u Beogradu Treći susret andragoga Srbije „*Andragoški dan 3*“.

Osnovna tema Trećeg susreta andragoga bilo je funkcionisanje Društva andragoga Srbije, novoosnovane profesionalne asocijacije andragoga. Koliko je tema važna i koliko je andragozi smatraju bitnom za jačanje profesije andragoga, pokazuje i činjenica da je ovogodišnji susret okupio preko 150 andragoga Srbije. Učesnike Andragoškog dana najpre je pozdravila prof. dr Nada Kačavenda-Radić, šef Katedre za andragogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu, zatim prof. dr Dušan Savićević, osnivač i utemeljivač Katedre za andragogiju, i doc. dr Aleksandra Pejatović, upravnik Instituta za pedagogiju i andragogiju. Rad Trećeg susreta andragoga Srbije moderirala je Jelena Jakovljević, savetnik-koordinator u Centru za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, koja je svojim nenametljivim profesionalizmom uticala kako na efikasnost rada u toku ovog dvodnevnog susreta, tako i na razvijanje svesti o zajedničkom pripadanju profesiji i želji da na poboljšanju statusa andragoške profesije u društvu zajednički radimo.

Posebnu draž ovogodišnjeg susreta predstavlja i činjenica da su se po prvi put na jednom mestu u tako velikom broju okupili andragozi, profesionalci iz različitih krajeva Srbije, sa različitim profesionalnim iskustvom u obrazovanju odraslih, i studenti svih godina andragogije. Otuda ne iznenađuje što se na početku susreta razvio pravi „*Andragoški intergeneracijski dijalog*“ u kom su studenti, sa jedne strane, nastojali da saznaju što više od svojih kolega andragoga o osobenostima, prednostima, nedostacima profesionalnog bavljenja obrazovanjem odraslih u Srbiji, a profesionalci, s druge strane, o nastavnim planovima i programima na studijskoj grupi za andragogiju, promenama koje se nastoje uvesti u proces studiranja... Utisak svih prisutnih je da je ovaj intergeneracijski dijalog nedostajao „i jednoj i drugoj strani“, da je mogao da potraje i znatno duže, što je možda ideja o kojoj treba razmisliti, pa susrete diplomiranih andragoga i studenata andragogije organizovati kada god to prilike dozvole.

Drugi deo prepodnevnog rada obuhvatao je rad u paralelnim grupama. Učesnici Andragoškog dana su se prema svojim preferencijama opredeljivali za rad u jednoj od četiri ponuđene grupe. U okviru svake radne grupe, učesnici su bili u prilici da saznaju nešto o andragoškim novinama u praksi. Naime, četiri teme koje su obrađivane u ovom delu rada, predstavljaju, na neki način, nove oblasti u kojima je profesija andragog za kratko vreme pronašla svoje mesto. Prezentatori i teme koje su obrađivane u ovom delu rada su: Svetlana Živanić, *Akreditacija programa obuke u oblasti socijalne zaštite – iskustva i perspektive*; Marijana Radulović, *Mesta susretanja psihodrame i edukacije*; Dušan Jovanović, *Talent menadžment*; Dragoljub Matić, *NLP – Komunikaciona tehnologija za XXI vek*. Još jednom se pokazalo da su andragozi željni upoznavanja sa novim tendencijama i iskustvima iz prakse učenja i obrazovanja odraslih.

Popodneveni rad bio je usmeren na stvaranje koncepta *Kodeksa etike andragoga Srbije*. Bila je to prilika da se započne kako razgovor o ovoj temi važnoj za unapređenje statusa andragoške profesije, tako i rad na njoj – formirana je radna grupa koja će razmotriti predloge u vezi sa izradom Kodeksa iznete u toku popodnevnog rada i nastaviti da se bavi ovim važnim pitanjem, kako bismo uskoro imali razvijen kodeks profesionalne etike.

Radni deo prvog dana Trećeg susreta andragoga Srbije završen je prezentovanjem „*Andragoškog dnevnika*“ – studentskog viđenja i razumevanja važnih događaja i aktivnosti koje su obeležile razvoj teorije i prakse obrazovanja odraslih u prethodnoj godini. Za veliki trud i još veći talenat koji su ispoljili u tih 30 minuta izveštavanja, bili su nagrađeni ogromnim aplauzom. U takvom raspoloženju, nastavljen je neformalni deo Andragoškog dana, na večeri i druženju.

Drugi dan andragoškog susreta započet je prezentacijama doc. dr Kristinke Ovesni „*Andragoški kadrovi – profesija i profesionalizacija*“ i doc. dr Aleksandre Pejatović „*Razvoj znanja i veština budućih andragoga – a pomalo i o diplomiranim*“, kojima su učesnici uvedeni u rad na temi-okosnici ovogodišnjeg susreta. Nakon toga, učesnicima su prezentovani rezultati mini istraživanja o profesionalnom statusu andragoga danas u našoj zemlji. Naime, sami učesnici su zamoljeni da za svaku od navedenih karateristika profesije prikazanih u tabeli 1. označe koliko je, prema njihovom mišljenju, razvijena kada je reč o andragoškoj profesiji. Prikazani rezultati ukazuju na sledeće:

- Visokoškolsko obrazovanje (dug ulazak u profesiju), težnja za savršenstvom (stalna težnja za daljim razvojem profesije), sistemski teorijski fond znanja (razvijen pojmovni aparat, teorijska zasnovanost, metodologija rada, zakonska osnova) se procenjuju kao najbolje razvijene karakteristike andragoške profesije.

- Monopol na stručnu ekspertizu (stručna ekspertiza od strane države prepuštena profesionalcima u određenoj oblasti), društvena kontrola i društvene sankcije (državna kontrola, društvene sankcije za loše obavljanje profesije), stepen spoljašnje prepoznatljivosti (prepoznatljivost profesije od strane klijenata; znaju kome mogu da se obrate radi zadovoljavanja određene potrebe) se prepoznaju kao najnerazvijenije karakteristike kada je reč o profesiji andragog.

Tabela 1: Profesionalni status andragoga

Karakteristike profesije	Minimum	Maksimum	Sr. vrednost
Monopol na stručnu ekspertizu	1	2	1.12
Društvena kontrola i društvene sankcije	1	2	1.16
Stepen spoljašnje prepoznatljivosti	1	2	1.18
Kodeks profesionalne etike	1	3	1.36
Autonomija i autoritet	1	3	1.36
Profesionalno udruživanje	1	3	1.46
Trajno bavljenje zanimanjem	1	3	1.54
Profesionalna supkultura	1	3	1.56
Uslužna orijentacija	1	3	1.76
Sistemske teorijske fond znanja	1	3	1.94
Težnja za savršenstvom	1	3	2.08
Visokoškolsko obrazovanje	1	3	2.18

Nenametljivo se postavilo pitanje: koliko bi Društvo andragoga Srbije moglo da utiče na razvijenost svih navedenih karateristika koje profesiju čine profesijom. Odgovori na to pitanje, provlačili su se kroz dalji rad, koji je do sada bio organizovan u paralelnim grupama.

Učesnici su se najpre bavili utvrđivanjem *stanja i potreba andragoške profesije*. Rad je bio organizovan oko sledećih pitanja: mogućnosti i problemi pri zapošljavanju andragoga; zakoni i podzakonski akti na koje se andragozi oslanjaju u svom radu i problemi sa kojima se susreću u njihovoj primeni; znanja i veštine koja andragozima nedostaju u radu, a koja se traže na tržištu rada; organizacije/institucije sa kojima andragozi saraduju; informacije koje im nedostaju.

Drugi deo rada odnosio se na utvrđivanje *mogućnosti i rešenja za unapređenje andragoške profesije*, a pitanja oko kojih je rad bio organizovan obuhvatala su sledeće: na koji način Društvo andragoga Srbije (DAS) može da doprinese rešavanju problema pri zapošljavanju andragoga; koje su nadležne institucije i prioritete za izmenu zakonske regulative; da li nedostajuća znanja i veštine treba da uđu u fakultetski program ili su to pojedinačni programi obrazovanja/obuke/

seminara itd.; koje su teme za obrazovne programe, skupove, projekte; na koji način komunicirati, odnosno davati i dobijati informacije od DAS-a.

Rezultati dobijeni u ovom radu predstavljaju dragocen materijal za dalje planiranje aktivnosti na kojima će Društvo andragoga Srbije raditi.

Ovogodišnji susreti andragoga završeni su „*Andragoškom prognozom*“, jednom od tzv. festivalskih aktivnosti kojom su studenti andragogije ispratili ovaj Andragoški dan. „Andragoška prognoza“ predstavlja odgovore naših sugrađana na pitanje: šta biste voleli da naučite u sledećoj godini, a koje su dopisivali na panoima postavljenim na ulaznim vratima Filozofskog fakulteta. Tako „istražene“ obrazovne potrebe, pokazuju da bi naši sugrađani voleli da nauče razne aktivnosti – od šivenja, pletenja, letenja paraglajderom do toga da nauče kako da uče.

Studenti andragogije koji su učestvovali u organizaciji ovog Andragoškog dana pokazali su da je budućnost andragogije svetlija no što se na momente čini. Naime, svojim talentom, kreativnošću, neiscrpnom energijom i „novim pristupom“ obrazovanju odraslih, uspeali su da celokupnom susretu dodaju jednu novu, posebnu dimenziju, koju je možda moguće nazvati „festivalsko-društveno odgovornom dimenzijom“. Osmišljene tzv. propratne aktivnosti Trećeg susreta andragoga, otvorile su vrata Filozofskog fakulteta svim zainteresovanim koje su privukli kako postavljeni štandovi u holu fakulteta na kojima su se održavale eko-radionice (pravljenje ukrasnih predmeta i nakita od recikliranog materijala), origami-radionice, prodaja rukotvorina naših starijih sugrađana iz Dnevnog centra i kluba za starije opštine Voždovac, tako i akcija razmene znanja i veština, organizovana preko razmene recepata ili saveta o nečemu što znaju i žele da podeli sa drugima. U holu fakulteta „čeka“ ih je i Kolb, tačnije njegov instrument za utvrđivanje stila učenja, koji su mnogi rado popunjavali uz ponuđen čaj. Prednovogodišnja atmosfera bila je obogaćena i poklonima koje su studenti delili sugrađanima: bilo je tu i novogodišnjih ukrasa, i čokoladnih kuglica, ali je za svaku od njih bila prikačena jedna izreka o učenju i potrebi učenja tokom celog života. Idejom da „ulaznica“ za ovogodišnji Andragoški dan bude jedna knjiga koju bi naši andragogi poklonili svojim starijim sugrađanima, korisnicima Dnevnog centra i kluba za starije opštine Voždovac, studenti su pokazali da za društveno odgovorno ponašanje nije potrebno mnogo, već sasvim malo volje. Sakupljeno je preko 120 knjiga koje su poklonjene Dnevnom centru i klubu za starije opštine Voždovac.

Da je *Andragoški dan 3* ispunio očekivanja svih, i organizatora i učesnika susreta, možda najjednostavnije a najslikovitije pokazuje komentar jednog od učesnika koji je ostao zapisan u evaluacionom listu susreta: „Kao ponovo rođen u profesionalnom smislu, već počinjem da osećam pripadnost strukovnom udruženju, što mi jača samopouzdanje“.

Zorica Milošević